

29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelet

Hatályos: 2016.09.01 -

29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelet

a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 162. §-a (2) bekezdésének *e)* és *i)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. §¹ A rendelet hatálya kiterjed az átmeneti gondozás keretében ideiglenes ellátást biztosító helyettes szülőre, az otthont nyújtó ellátást biztosító nevelőszülőre, a gyermekek napközbeni ellátását biztosító családi napközi működtetőjére és a házi gyermekfelügyeletet biztosító személyre, valamint a gyermeket örökbe fogadni szándékozó magyar állampolgárra.

Általános rendelkezések

2. § (1)² Helyettes szülők, nevelőszülők (a továbbiakban együtt: befogadó szülők) számára döntés-előkészítő programot, helyettes szülői tanfolyamot, nevelőszülői tanfolyamot, családi napközit működtetők és házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek számára tanfolyamot, valamint örökbefogadók számára tanfolyamot és tanácsadást (a továbbiakban együtt: tanfolyam) a gyermekvédelem területén működő intézmények szervezhetnek (a továbbiakban: tanfolyamot szervező).

(2)³ A tanfolyamot szervező

a) a helyettes szülői és a nevelőszülői tanfolyamot megelőző döntés-előkészítő program, valamint a helyettes szülői és a nevelőszülői tanfolyam elindítását a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalnak,

*b)*⁴ a családi napközit működtetők és házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyam, az örökbefogadás előtti tanácsadás, valamint az örökbefogadói tanfolyam elindítását a családpolitikáért felelős miniszternek írásban bejelenti.

(2a)⁵ A (2) bekezdés szerinti bejelentésnek tartalmaznia kell

a) a tanfolyam típusát, helyét és tárgyi feltételeit,

b) a tanfolyamon várhatóan résztvevők számát,

c) a tanfolyam szakmai felelőseit,

d) az oktatók nevét, képesítését és

e) a felhasználni kívánt szakmai tananyagot.

(3)⁶ Ha a (2a) bekezdésben foglaltak tekintetében változás következik be, a tanfolyamot szervezőnek a változást is be kell jelentenie.

3. § (1) A tanfolyamok – az örökbefogadás előtti tanácsadás kivételével – térítéskötelesek.

(2) Ha a résztvevő hiányzásainak száma meghaladja az e rendeletben meghatározott óraszámot, és emiatt nem kaphat tanúsítványt, a résztvevő ugyanannál a szervezőnél a tanfolyami díj ismételt befizetése nélkül vehet részt a következő tanfolyamon.

(3)⁷ A tanfolyam során csak olyan szakmai tananyagot lehet használni, amit – a 2. § (2) bekezdése szerinti bejelentési rendhez igazodóan – a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal vagy a családpolitikáért felelős miniszter jóváhagyott.

(4)⁸ A tanfolyamon való részvételről kiadott igazolás és tanúsítvány másolatát a tanfolyamot szervező – a 2. § (2) bekezdése szerinti bejelentési rendhez igazodóan – megküldi a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalnak vagy a családpolitikáért felelős miniszternek. A tanúsítványokat a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal vagy a családpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium nyilvántartásba veszi és sorszámmal látja el.

Döntés-előkészítő program

4. § (1)⁹ A helyettes szülői és a nevelőszülői tanfolyamot megelőzően a jelentkezők döntés-előkészítő programon vesznek részt.

(2)¹⁰ A döntés-előkészítő program célja a nem vér szerinti családban nevelkedő gyermekekre és a befogadó szülőkre vonatkozó alapvető ismeretek átadása, valamint annak eldöntése, hogy a jelentkező alkalmas-e befogadó szülőnek.

5. § (1)¹¹ A döntés-előkészítő programra a tanfolyamot szervezőnél az a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt nem álló, nagykorú személy jelentkezhet írásban, akivel szemben nem áll fenn a Gyvt. 15. §-ának (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

(2) A döntés-előkészítő program 28 órás csoportos foglalkozásból és a 3., 6., valamint a 9. foglalkozást követően megtartott, egyenként 1,5 óra időtartamú egyéni családértékelő megbeszélésből áll. A csoport létszáma a 15 főt nem haladhatja meg.

(3) A döntés-előkészítő program minimális időtartama 7 hét, maximális időtartama – a családértékelő megbeszélésekkel együtt – 12 hét.

(4) Döntés-előkészítő program vezetésére az a személy jogosult, aki csoportvezetéshez szükséges képzésen igazoltan részt vett, és legalább 3 év, a gyermekvédelem területén szerzett gyakorlattal rendelkezik.

(5) A döntés-előkészítő program részletes tematikáját az *1. számú melléklet* tartalmazza.

6. § (1) A döntés-előkészítő program egy szóbeli, egyéni vagy csoportos összegző beszélgetéssel zárul.

(2) A döntés-előkészítő programon való részvételről a tanfolyamot szervező igazolást ad ki. Nem állítható ki igazolás annak, aki a döntés-előkészítő program során több, mint 4 órától hiányzott.

(3)¹² A döntés-előkészítő programot követően a résztvevő és az oktatók együtt döntenek arról, hogy a résztvevő jelentkezzen-e a helyettes szülői vagy a nevelőszülői tanfolyamra. Ha a jelentkezés mellett döntenek, akkor ezzel egyidejűleg arról is határoznak, hogy a résztvevő a helyettes szülői vagy a nevelőszülői tanfolyamot végezze el. Ha a résztvevő mindkét tanfolyam elvégzését vállalja, felmentést kap azon előadások látogatása alól, amelyeket a másik tanfolyamon való részvétele során már látogatott.

(4)¹³ Ha az oktatók a döntés-előkészítő program és a családértékelő megbeszélések alapján nem tudnak egyértelmű döntést hozni, illetőleg a döntés-előkészítő programban részt vevő személyt nem tartják alkalmasnak befogadó szülőnek – a résztvevő kérelmére – szakértői bizottság dönt az ügyben. A szakértői bizottság a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által felkért két klinikai szakpszichológusból áll.

Helyettes szülői tanfolyam

7. § (1) A helyettes szülői tanfolyam célja a résztvevők felkészítése a családban élő gyermekek saját háztartásban történő átmeneti gondozására.

(2) A helyettes szülői tanfolyam időtartama 22 óra, ami a képzést lezáró, a tanfolyam elvégzését minősítő összegző beszélgetés 1 órás időtartamát is magában foglalja. Nem vehet részt az összegző beszélgetésen az, aki a tanfolyam során több, mint 3 órától hiányzott.

(3) A helyettes szülői tanfolyam részletes tematikáját a 2. számú melléklet tartalmazza.

(4) A helyettes szülői tanfolyamon résztvevők a tanfolyam sikeres elvégzéséről a tanfolyamot szervező által kiadott tanúsítványt kapnak. A tanúsítványban szereplő tanfolyami képzettség megnevezése: helyettes szülő.

Nevelőszülői tanfolyam

8. §¹⁴ (1) A nevelőszülői tanfolyam során a résztvevők felkészülnek az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt saját háztartásban történő, teljes körű ellátására.

(2) A nevelőszülői tanfolyam időtartama 32 óra, ami a képzést lezáró, a tanfolyam elvégzését minősítő összegző beszélgetés 2 órás időtartamát is magában foglalja. Nem vehet részt az összegző beszélgetésen az, aki a tanfolyam során több mint 5 órától hiányzott.

(3) A nevelőszülői tanfolyam részletes tematikáját a 3. számú melléklet tartalmazza.

(4) A nevelőszülői tanfolyamon résztvevők a tanfolyam sikeres elvégzéséről a tanfolyamot szervező által kiadott tanúsítványt kapnak. A tanúsítványban szereplő tanfolyami képzettség megnevezése: nevelőszülő.

Központi Oktatási Program nevelőszülők számára¹⁵

8/A. §¹⁶ (1) A nevelőszülők részére szervezett Központi Oktatási Program (a továbbiakban: KOP) célja a nevelőszülői tevékenységhez szükséges alkalmasság és

kompetenciák – a nevelőszülő gyakorlati tevékenységébe ágyazottan történő – fejlesztése.

(2) A KOP-ot a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) adja ki és az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé.

(3) A KOP alapján történő nevelőszülői képzés (a továbbiakban: KOP-képzés) szakmai felügyeletét a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: KOP-képzésért felelős szerv) végzi.

(4) A KOP-képzés időtartama 240 óra, maximális csoportlétszáma 24 fő. A KOP-képzés témaköreit, óraszámait, elméleti és gyakorlati óraszámainak arányát a 8. számú melléklet tartalmazza.

8/B. §¹⁷ (1) KOP-képzést és vizsgáztatást a KOP-képzésért felelős szerv, továbbá a miniszter által pályázati úton kijelölt szervezet (a továbbiakban: képző szervezet) végezhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti pályázati kiírást a KOP-képzésért felelős szerv honlapján kell közzétenni. A pályázattal kapcsolatos döntés-előkészítő és adminisztratív feladatokat a KOP-képzésért felelős szerv látja el.

(3) Képző szervezet pályázatonként legfeljebb öt évig terjedő időtartamra jelölhető ki.

8/C. §¹⁸ (1) A képző szervezet köteles az általa tervezett képzést – legalább 45 nappal annak megkezdése előtt – írásban bejelenteni a KOP-képzésért felelős szervnek. A bejelentésnek tartalmaznia kell a képzés megkezdésének időpontját, szakmai felelőseinek nevét és elérhetőségét, továbbá a képzésben részt vevők tervezett létszámát. A bejelentéssel egyidejűleg a képző szervezetnek a KOP alapján készített helyi képzési programot is meg kell küldenie a KOP-képzésért felelős szerv részére.

(2) A képző szervezet az (1) bekezdésben foglaltak tekintetében bekövetkező bármely változást köteles haladéktalanul bejelenteni a KOP-képzésért felelős szervnek.

(3) Az (1) bekezdés szerinti bejelentéshez csatolt helyi képzési programot a KOP-képzésért felelős szerv 30 napon belül értékeli. A képző szervezet KOP-képzést a helyi képzési programjának a KOP-képzésért felelős szerv által történő írásbeli jóváhagyását követően indíthat.

(4) Ha a képzés megvalósítása a jóváhagyott helyi képzési programtól eltér, a KOP-képzésért felelős szerv határidő tűzése mellett felhívja a képző szervezetet a helyi képzési programnak megfelelő képzési tevékenység folytatására.

(5) Ha a képző szervezet a (4) bekezdés szerinti felhívásnak határidőben nem tesz eleget, és a képzés nem a jóváhagyott helyi képzési programban meghatározott

a) tananyag felhasználásával,

b) óraszámában,

c) tematika oktatásával vagy

d) képesítésű oktató részvételével

történik, a KOP-képzésért felelős szerv a folyamatban lévő képzést felfüggeszti és kezdeményezi a miniszteri kijelölés visszavonását.

8/D. §¹⁹ (1) A KOP-képzésben az vehet részt, aki

a) a 4–6. § szerinti döntés-előkészítő programot és a 8. § szerinti nevelőszülői tanfolyamot eredményesen elvégezte vagy

b) az Országos Képzési Jegyzékben szereplő nevelőszülő szakképesítés 10557-12 számú, „Befogadott gyermek ellátásának alapfeladatai” elnevezésű követelménymoduljának záróvizsgáját sikeresen letette.

(2) A KOP-képzés során az oktató a résztvevő munkáját a 8. számú melléklet 2. pontjában foglalt táblázat A:1, C:1 és D:1 mezőjében meghatározott témakörök tekintetében értékeli. A témakörök lezárásának értékelése

a) „kiválóan megfelelt”,

b) „jól megfelelt”,

c) „megfelelt” vagy

d) „nem felelt meg”

lehet.

(3) A KOP-képzés végén a képzésben részt vevő záróvizsgát tesz.

(4) Záróvizsgára az jelentkezhets, aki

a) a képzési órák legalább 85%-án részt vett,

b) a 8. számú melléklet 2. pontjában foglalt táblázat A:1, C:1 és D:1 mezőjében meghatározott témakörök teljesítésére vonatkozó értékelésekben a (2) bekezdés a)–c) pontja szerinti minősítést kapott,

c) a 8. számú melléklet 2. táblázat B:1, E:1 és F:1 mezőjében meghatározott témakörök foglalkozásain igazoltan részt vett, továbbá

d) elkészített és a záróvizsga napját legalább 30 nappal megelőzően a KOP-képzésért felelős szerv, vagy – ha a képzésben képző szervezetnél vesz részt – a képző szervezet részére egy legalább 5, legfeljebb 10 oldalas esetelemzést megküldött.

8/E. §²⁰ (1) A záróvizsgát a képző szervezet által, illetve, ha a képzést a KOP-képzésért felelős szerv végzi, az általa – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint – létrehozott vizsgabizottság (a továbbiakban: vizsgabizottság) előtt kell letenni.

(2) A vizsgabizottság tagjai: a vizsgabizottság elnöke és a képzésben részt vett két oktató.

(3) A vizsgabizottság elnökét a KOP-képzésért felelős szerv javaslatára a miniszter kéri fel az Országos Szakmai Vizsgaelnöki Névjegyzéken szereplő, a szociális szolgáltatások szakmacsoportba tartozó szakképesítések között, a 32 761 01 azonosító számú nevelőszülő szakképesítés területén szakmai vizsgaelnöki teendők ellátásával megbízható személyek közül.

8/F. §²¹ (1) A záróvizsga

a) a 8/D. § (4) bekezdés d) pontja szerinti esetelemzés értékeléséből és

b) az esetelemzéshez kapcsolódóan megszerzett további ismeretekre vonatkozó – a vizsgázónak a záróvizsga napját legalább 15 nappal megelőzően írásban eljuttatott – két kérdésre adott szóbeli válaszokból áll.

(2) Az esetelemzést és a szóbeli válaszokat a vizsgabizottság minden tagja értékeli (a továbbiakban: részértékelés). A záróvizsga értékelését a vizsgabizottság tagjai

közösen alakítják ki. A záróvizsga közös értékelése során felmerült egyet nem értés esetén a vizsgabizottság elnöke dönt.

(3) A záróvizsga értékelése

a) „kiválóan megfelelt”,

b) „jól megfelelt”,

c) „megfelelt” vagy

d) „nem felelt meg”

lehet.

(4) A záróvizsgáról jegyzőkönyv készül, melyet a képző szervezet megküld a KOP-képzésért felelős szervnek.

(5) A záróvizsgáról készült jegyzőkönyv alapján – sikeres vizsga esetén – a KOP-képzésért felelős szerv a képesítés megszerzéséről a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 21 napon belül tanúsítványt állít ki. A tanúsítványban szereplő képzettség megnevezése: képesített nevelőszülő. A tanúsítvány formai és tartalmi követelményeit a 9. számú melléklet tartalmazza.

(6) A KOP-képzésért felelős szerv az általa kiadott, (5) bekezdés szerinti tanúsítványokról nyilvántartást vezet.

Családi napközit működtetők és házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyamok

9. § (1) A családi napközit működtetők és a házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyamok célja a résztvevők felkészítése arra, hogy a családban nevelkedő gyermekek számára megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást tudjanak biztosítani.

(2) A tanfolyamokra írásban lehet jelentkezni a szervezőknél. Egy csoport létszáma a 15 főt nem haladhatja meg.

(3) A családi napközit működtetők részére szervezett tanfolyam 40 órából áll, melyből 36 óra a kötelezően előírt tananyag feldolgozására, 4 óra pedig a csoport igényeihez igazodóan szabadon használható fel.

(4) A házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyam 26 órából áll, melyből 24 óra a kötelezően előírt tananyag feldolgozására, 2 óra pedig a csoport igényeihez igazodóan szabadon használható fel.

(5) A családi napközit működtetők és a házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyamok részletes tematikáját a 4., illetve az 5. számú melléklet tartalmazza. A tematikában meghatározott időkeretektől a csoport összetételét, érdeklődését és igényeit figyelembe véve el lehet térni. Az egyes témák feldolgozására szánt idő azonban ebben az esetben sem lehet kevesebb 2 óránál.

10. § (1) A családi napközit működtetők részére szervezett tanfolyam egy írásbeli dolgozat elkészítésével, majd ezt követően egy szóbeli vizsgával zárul. Nem bocsátható vizsgára az, aki a tanfolyam során több, mint 6 órától hiányzott.

(2) Az írásbeli dolgozat benyújtási határideje az utolsó képzési naptól számított 21. nap. Az írásbeli dolgozat elkészítéséhez a résztvevőnek konzultációs lehetőséget kell biztosítani.

(3) Az írásbeli dolgozat terjedelmét és választható témáit a 4. számú melléklet tartalmazza.

(4) A szóbeli vizsga időpontjáról a szervező legkésőbb a tanfolyam utolsó napján tájékoztatja a tanfolyamon résztvevőket. A vizsga legkorábbi időpontja az írásbeli dolgozat benyújtási határidejétől számított 15. nap lehet.

(5) A szóbeli vizsgán a résztvevő megvédi beadott dolgozatát, és részt vesz egy egyéni vagy csoportos záróbeszélgetésen.

(6) A vizsgabizottság minimum 3 tagból áll. Tagnak a felkészítést végző oktatók és a tanfolyamot szervező képviselőket ellátni jogosult személyek kérhetőek fel. A vizsgabizottság értékelése során a lehetséges minősítések: megfelelt, nem felelt meg.

(7) A vizsgán jegyzőkönyvet kell vezetni, amelyet a tanfolyam szervezője az írásbeli dolgozatokkal együtt 10 évig megőriz.

11. § A házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyam egy szóbeli, egyéni vagy csoportos összegző beszélgetéssel zárul. Nem vehet részt az összegző beszélgetésen az, aki a tanfolyam során több, mint 3 órától hiányzott.

12. § A családi napközit működtetők és a házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyamokon résztvevők a tanfolyamok sikeres elvégzéséről a tanfolyamokat szervezők által kiadott tanúsítványt kapnak. A tanúsítványokban szereplő tanfolyami képzettségek megnevezése: családi napközi működtetője, illetve házi gyermekfelügyelő.

Örökbefogadás előtti tanácsadás

13. § (1) Az örökbe fogadni szándékozó szülő az örökbefogadói tanfolyamot megelőzően szakmai tanácsadáson vesz részt, melyet a működtető által felkért pszichológus (a továbbiakban: szakértő) a *6. számú mellékletben* meghatározott szakmai irányelvek alapján végez. A tanácsadás célja, hogy az örökbe fogadni szándékozó szülő – a személyisége és családstruktúrája alapján – a szakértővel együtt megalapozott döntést tudjon hozni arról, alkalmas-e örökbefogadónak.

(2)²² Ha az örökbe fogadni szándékozó szülő házasságban él, házastársa is részt vesz a tanácsadáson. Ha a szakértő indokoltnak tartja, a tanácsadáson jelen lehet az örökbe fogadni szándékozó szülő saját gyermeke, valamint házastárs, rokon által történő örökbefogadás esetén az örökbe fogadandó gyermek.

(3)²³ A tanácsadást követően a szakértő az örökbe fogadni szándékozó szülő kérelmére az alkalmasságára vagy az alkalmatlanságára vonatkozó megállapításait megküldi az örökbe fogadni szándékozó szülő lakóhelye szerint illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak.

(4)²⁴

Örökbefogadói tanfolyam

14. § (1) Az örökbefogadói tanfolyam célja a résztvevők megismertetése az örökbefogadás társadalmi és jogi hátterével, az örökbe fogadható gyermekek speciális helyzetével és az örökbefogadással együtt járó konfliktusok kezelésének módjaival.

(2) Az örökbefogadói tanfolyam időtartama 21 óra, ami a tanfolyamot lezáró, a tanfolyam elvégzését minősítő összegző beszélgetés 1 órás időtartamát is magába foglalja. Nem vehet részt az összegző beszélgetésen az, aki a tanfolyam során több, mint 3 órától hiányzott.

(3) A tanfolyamot vezető képzőkre az 5. § (4) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(4) Az örökbefogadói tanfolyam részletes tematikáját a 7. számú *melléklet* tartalmazza.

(5) Az örökbefogadói tanfolyamon résztvevők a tanfolyam sikeres elvégzéséről a tanfolyamot szervező által kiadott tanúsítványt kapnak. A tanúsítványban szereplő tanfolyami képzettség megnevezése: örökbefogadó szülő.

Záró rendelkezések

15. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után indult tanfolyamok során kell alkalmazni.

(2) Mindazokat, akik e rendelet hatálybalépése előtt eredményesen vettek részt helyettes szülők, nevelőszülők, családi napközit működtetők részére szervezett tanfolyamokon, úgy kell tekinteni, hogy eleget tettek a jogszabályban előírt tanfolyami kötelezettségüknek.

(3) Örökbefogadói tanácsadón és tanfolyamon azoknak az örökbe fogadni szándékozó személyeknek kell részt venniük, akik e rendelet hatálybalépésekor nem rendelkeznek jogerős gyámhatósági határozattal arra vonatkozóan, hogy az örökbefogadásra alkalmasak.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott személyekkel esnek egy tekintet alá azok az örökbe fogadni szándékozó személyek, akik az alkalmasságukat megállapító jogerős határozat érvényességi idejének meghosszabbítása iránt nyújtanak be kérelmet.

(5)²⁵

*1. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez*²⁶

A döntés-előkészítő program részletes tematikája

1. A tanfolyam célja, hogy a résztvevők

1.1. megszerezzék a helyettes szülői és a nevelőszülői munkára vonatkozó alapvető ismereteket,

1.2. megismerjék a saját, vér szerinti családjukban nem nevelkedhető gyermekek sajátos helyzetét,

1.3. megismerjék a helyettes szülői és a nevelőszülői munka során felmerülő tipikus problémákat és ezek megoldási lehetőségeit,

1.4. a képzést követően – a képzővel együtt – megalapozott döntést tudjanak hozni arról, hogy alkalmasak-e befogadó szülőnek,

1.5. a képzést követően – a képzővel együtt – megalapozott döntést tudjanak hozni arról, hogy a továbbiakban a helyettes szülői vagy a nevelőszülői képzésen vegyenek-e részt.

2. A csoportos foglalkozás tematikája

2.1. Mit jelent befogadó szülőnek lenni?

2.1.1. Miben különbözik egymástól a helyettes szülői és a nevelőszülői munka?

2.1.2. A képzés és az értékelés célja, menete.

3 óra (ea.)

2.2. A családi kapcsolatok jelentősége a gyermek életében

2.2.1. A gyermek azonosságtudata, kultúrája, önbecsülése és a család.

2.2.2. Az állandóság jelentősége a gyermek életében.

2.2.3. Mi a befogadó szülő és a többi szakember feladata a fentiek biztosításában?

3 óra (ea.)

2.3. A kötődés szerepe a gyermek életében

2.3.1. A gyermek fejlődésének alapfeltételei.

2.3.2. A mély és tartós kötődés fogalma, jelentősége.

2.3.3. Hogyan hat a gyermek fejlődésére az, ha befogadó szülőhöz kerül?

2.3.4. Mi a befogadó szülő és a többi szakember feladata a fentiek biztosításában?

3 óra (ea.)

2.4. A veszteség a gyermek életében

2.4.1. A saját, vér szerinti családjukban nem nevelkedhető gyermekek által átélt veszteségek típusai.

2.4.2. A befogadó szülőhöz kerülés hatása a veszteségélményre.

2.4.3. A veszteség feldolgozásának módjai, a befogadó szülő szerepe a veszteség feldolgozásában.

2.4.4. A befogadó szülő saját veszteségélménye és annak feldolgozása a gyermek szempontjából.

3 óra (ea.)

2.5. A gyermek családi kapcsolatainak erősítése

2.5.1. A gyermek életében jelentős kapcsolatok, ezek hatása a gyermek önbecsülésére, azonosságtudatára.

2.5.2. Hogyan változnak a saját, vér szerinti családjukban nem nevelkedhető gyermekek kapcsolatai?

2.5.3. Hogyan gondozható haza szüleihez vagy gyám gondozásába?

2.5.4. A befogadó szülők szerepe a gyermek kapcsolatainak erősítésében.

3 óra (ea.)

2.6. A gyermek viselkedése és kezelése

2.6.1. A saját, vér szerinti családjukban nem nevelkedhető gyermekek viselkedésének jellemzői.

2.6.2. A fegyelmezés és büntetés.

2.6.3. A hatékony fegyelmezéshez szükséges ismeretek, készségek, eszközök.

3 óra (ea.)

2.7. Életre szóló kapcsolatok a gyermek életében

2.7.1. Az állandóság-érzet biztosításának eszközei ideiglenes elhelyezés esetében.

2.7.2. Életre szóló kapcsolatok kialakítása azoknál a gyermekeknél, akik nem helyezhetőek vissza saját, vér szerinti családjukba.

2.7.3. A gyermek átgondozása örökbefogadó családba.

3 óra (ea.)

2.8. A befogadó szülő, család életében várható változások a gyermek odakerülését követően

2.8.1. Mire lehet számítani a gyermek érkezését követő napokban, hetekben?

2.8.2. Milyen hosszú távú változásokkal kell számolnia a befogadó szülőnek, családnak?

2.8.3. Milyen hatással lehet a befogadó szülő családtagjaira a gyermek érkezése?

2.8.4. A gyermek egyes életszakaszaiban várható nehézségek.

3 óra (ea.)

2.9. Ki miben segíthet?

2.9.1. A gyermekvédelem rendszerének rövid bemutatása, a szakemberek információ- és támogatásnyújtása.

2.9.2. Kihez lehet fordulni a befogadó szülőnél, családban, illetőleg a szűkebb-tágabb környezetben felmerülő problémák esetén?

4 óra (ea.)

3. A családértékelő megbeszélések témái

3.1. A befogadó szülő, család lehetőségei, tudása, tapasztalata. Várhatóan mennyiben lesznek képesek kielégíteni a hozzájuk kerülő gyermek szükségleteit? Mely területeken van a befogadó szülőnek, családnak további fejlődésre, segítségre szüksége ahhoz, hogy a hozzá kerülő gyermek szükségleteit ki tudja elégíteni?

3.2. Hogyan biztosítható a befogadó szülő, család további fejlődése? Milyen támogatásra van szüksége a befogadó szülőnek, családnak, hogyan fogja ezt megkapni?

3.3. Hogyan látja a befogadó szülő, család a saját elvárásait, képességeit, szükségleteit a gyermek – képzés során megismert – szükségletei fényében? Hogyan befolyásolja ez befogadó szülői szándékát, döntését?

4. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

4.1. Egyéni vagy csoportos összegző beszélgetés.

2. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez

A helyettes szülői tanfolyam részletes tematikája

I. A tanfolyam célja

A tanfolyam célja, hogy a résztvevők

- megtanulják úgy ellátni tevékenységüket, hogy terveiket a hozzájuk kerülő gyermek vér szerinti szülőjének átmeneti távollétére alapozzák, és a gyermek várakozásait is ehhez igazítsák,
- megszerezzék a gyermek átmeneti gondozásához szükséges gyermekellátási gyakorlatot,
- továbbfejlesszék a gyermek átmeneti gondozásához szükséges empátiás készségüket,
- megismerjék és a gyakorlatban tartásukban tiszteltetik a szülői jogokat,
- megismerjék a gyermekvédelmi rendszer felépítését, a veszélyeztetett gyermekekkel foglalkozó szakemberek feladatát és segítségük igénybevételének módjait,
- megismerjék és munkájuk során alkalmazzák a szociális munka etikai kódexét.

II. A tanfolyam tematikája

1. Jogi ismeretek 2 óra (ea.)
 - A gyermekvédelmi gondoskodás rendszere.
 - A helyettes szülőkre és a gyermek ellátására vonatkozó jogi szabályozás.
2. A szülő-gyermek kapcsolat ébrentartásának feltételei 1 óra (ea.)
 - Miként szolgálja a szülővel kötött megállapodás a gyermek visszakerülését a szülőhöz?
 - Az elválás folyamatának lépései.
 - A szülővel történő találkozások (érintkezési pontok) megtervezése.
 - A családgondozó szerepe a kapcsolat megőrzésében.
3. A veszteségkezelés életkori sajátosságai 1 óra (ea.)
 - Csecsemőkor.
 - Óvodás kor.
 - Kisiskolás kor.
 - Kamaszkor.
4. Konfliktus és konfliktuskezelés 2 óra (irányított beszélgetés)
 - A nehéz helyzetek kezelése.
 - A helyettes szülői munkával együtt járó feszültség.
 - Tipikus konfliktushelyzetek a gyermek nevelése során.
 - Hatékony konfliktuskezelés, feszültségoldás.
5. Pedagógiai, pszichológiai ismeretek 8 óra (ea. + irányított beszélgetés)
 - Gyermekek életkori szükségletei, ezek kielégítése.
 - Egyéni eltérések, sajátosságok.
 - A gyermek egyéniségének, személyiségének elfogadása, tiszteltetben tartása.

- Az állandóság (szokások) és a változás jelentősége a gyermek életében.
 - A gyermek magánszférája, szabadsága.
 - A kortárs kapcsolatok jelentősége.
 - Fegyelmezés, korlátozás.
 - A játék szerepe és jellemzői életkoronként.
 - A tanulási készség fejlődése, tanulási nehézségek, segítségnyújtás.
6. Egészségügyi ismeretek 4 óra (ea. + irányított beszélgetés)
- A gyermek és környezetének higiénéje.
 - Egészséges életmód, táplálkozás, környezettudatosság.
 - A gyermek esetleges speciális egészségügyi szükségletei.
 - Addiktológiai alapismeretek (a kábítószerekkel kapcsolatos alapismeretek, a szenvedélybetegek segítése, a család szerepe, a pszichoszociális fejlődés, az ellátórendszer).
 - Baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás.
7. Esetelemzések 1 óra (ea.)
- Konkrét esetek megbeszélése szakirodalom („Helyettes szülői kézikönyv” példatára) alapján.
 - A helyettes szülői munkával kapcsolatos kihívások, aktuális problémák bemutatása.
8. Találkozás gyakorló helyettes szülői családdal 2 óra (gyakorlat)
- Kérdésekre válaszol a gyakorló helyettes szülő.
 - Hospitálás a helyettes szülő otthonában.
- III. Az ismeretek ellenőrzési rendszere*
- Ismereteket összegző beszélgetés 1 óra

[3. számú melléklet a 29/2003. \(V. 20.\) ESZCSM rendelethez²⁷](#)

A nevelőszülői tanfolyam részletes tematikája

1. A tanfolyam célja, hogy a résztvevők

- 1.1. tudatosan felkészüljenek a nevelőszülői feladatok ellátására,
- 1.2. megszerezzék azokat az ismereteket, amelyek révén a nevelt gyermek számára – annak képességeihez igazodóan – biztosítani tudják a gondozás, nevelés feltételeit, a gyermek fejlődéséhez szükséges családi szocializációs színteret,
- 1.3. elsajátítsák azokat a készségeket, melyek révén elő tudják segíteni a gyermek felkészülését az önálló életre, a családi és társadalmi normák elfogadására és betartására,
- 1.4. alkalmassá váljanak arra, hogy a gyermek érdekeinek megfelelően elősegítsék a gyermek kapcsolattartását a vér szerinti családdal, visszatérését a vér szerinti családba, illetve beilleszkedését az örökbefogadó családba,
- 1.5. megismerjék az általános szakmai szabályokat (szakmai etika, gyermeki jogok stb.).

2. A tanfolyam tematikája

2.1. Jogi ismeretek

2.1.1. A gyermekvédelmi gondoskodás rendszere, a nevelőszülők ebben elfoglalt helye.

2.1.2. A kapcsolódó intézményhálózatok jellemzői.

2.1.3. A nevelőszülői szerepre és a gyermek ellátására vonatkozó jogi szabályozás.

2.1.4. A nevelőszülők alkalmazásának feltételei, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony.

2.1.5. A nevelőszülőkre vonatkozó szabályozás.

2.1.6. A nevelőszülőknek járó juttatások.

2.1.7. A gyermekvédelmi gyámság, osztott gyámság a nevelőszülővel.

2.1.8. A gyámként kirendelt nevelőszülő által ellátandó feladatok.

8 óra (ea.)

2.2. Társadalomismeret

2.2.1. A társadalom és a család főbb jellemzői.

2.2.2. A nevelőszülők helye a társadalomban.

2.2.3. Szociálpolitika és szociális munka.

2.2.4. A családtámogatási rendszer.

4 óra (ea. + irányított beszélgetés)

2.3. Élettörténeti munka

2.3.1. Gyakorlati eszközök alkalmazása a gyermek élete folytonosságának biztosítására.

2 óra (ea. + irányított beszélgetés)

2.4. Konfliktus és konfliktuskezelés

2.4.1. A nehéz helyzetek kezelése.

2.4.2. A nevelőszülői munkával együtt járó feszültség.

2.4.3. Tipikus konfliktushelyzetek a gyermek nevelése során.

2.4.4. Hatékony konfliktuskezelés, feszültségoldás.

2 óra (irányított beszélgetés)

2.5. Pedagógiai, pszichológiai ismeretek

2.5.1. Gyermek életkori szükségletei, ezek kielégítése.

2.5.2. Egyéni eltérések, sajátosságok.

2.5.3. A gyermek egyéniségének, személyiségének elfogadása, tiszteletben tartása.

2.5.4. Az állandóság (szokások) és a változás jelentősége a gyermek életében.

2.5.5. A gyermek magánszférája, szabadsága.

2.5.6. A kortárs kapcsolatok jelentősége.

2.5.7. Fegyelmezés, korlátozás.

2.5.8. A játék szerepe és jellemzői életkoronként.

2.5.9. A tanulási készség fejlődése, tanulási nehézségek, segítségnyújtás.

7 óra (ea. + irányított beszélgetés)

2.6. Egészségügyi ismeretek

2.6.1. A gyermek és környezetének higiénéje.

2.6.2. Egészséges életmód, táplálkozás, környezettudatosság.

2.6.3. A gyermek esetleges speciális egészségügyi szükségletei.

2.6.4. Addiktológiai alapismeretek (a kábítószerrel kapcsolatos alapismeretek, a szenvedélybetegek segítése, a család szerepe, a pszichoszociális fejlődés, az ellátórendszer).

2.6.5. A tartósan beteg és fogyatékkal élő gyermekek gondozásának, nevelésének sajátosságai.

2.6.6. Baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás.

7 óra (ea. + irányított beszélgetés)

3. *Az ismeretek ellenőrzési rendszere*

3.1. ismereteket összegző beszélgetés

2 óra

4. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez

A családi napközi működtetője részére szervezett tanfolyam részletes tematikája

I. A tanfolyam célja

A tanfolyam célja, hogy a résztvevők

– felkészüljenek a családi napközi működtetésére,
– megszerezzék a gyermekek ellátásához, gondozásához, neveléséhez szükséges ismereteket,

– megismerjék a szolgáltatással kapcsolatos elvárásokat,
– felkészüljenek a gyermekek napirendjének megtervezésére, szervezésére, napi szükségleteik kielégítésére,

– felkészüljenek a gyermekek napközbeni ellátására a gazdaságosság szempontjaira és a kisvállalkozások körülményeire tekintettel,

– megismerjék a működésükkel kapcsolatos alapvető jogszabályi rendelkezéseket.

II. A tanfolyam tematikája

1. A családi napközi helye és funkciója a gyermekek napközbeni ellátásának rendszerében 2 óra (ea.)

– Mit kell biztosítani a családi napköziben?

– A családi napközi kapcsolatrendszere.

2. Üzleti vállalkozás, ügymenet 3 óra (ea.)

– Az egyéni vállalkozás jogi és személyi feltételei.

– A vállalkozó jogosultságai.

- Pénzügyi és adóügyi ismeretek.
- Az üzleti vállalkozás működésére, az ügymenetre vonatkozó ismeretek.
- 3. A nyilvántartásba vétel 2 óra (ea.)
 - A működési engedély megszerzésének feltételei és folyamata, az engedély megvonása.
 - A támogató szakember szerepe, feladatai.
 - A vállalkozó érdekei, feladatai.
- 4. A családi napközi működtetésének emberi tényezői 3 óra (ea.)
 - A családi napközit működtető személyiségével, viselkedésével kapcsolatos elvárások.
 - Kapcsolatok kezelése.
 - Etikai követelmények.
- 5. A családi napközi működtetéséhez szükséges tárgyi feltételek 3 óra (ea.)
 - A lakás berendezése, biztonság, célszerűség, otthonosság.
 - Játékkészlet.
 - Speciális ellátást igénylő gyermekek ellátásának tárgyi feltételei.
- 6. Biztonság, balesetvédelem 2 óra (ea.)
 - Baleset-megelőzés.
 - Elsősegélynyújtás.
- 7. A gyermek egészsége 3 óra (ea.)
 - Az egészség fogalma, egészségmegőrzés.
 - A 20 hetes–14 éves korú gyermek gondozása.
 - A beteg gyermek ellátása.
 - A fogyatékkal élő gyermek.
- 8. A fejlődés és a tanulási folyamat jellemzői, egyes életkorok sajátosságai (14 éves korig) 3 óra (ea.)
 - A fejlődés feltételei, menete és üteme.
 - A „tanulás” széles körű értelmezése, a játék szerepe a gyermek életében.
 - Az egyes életkorok jellemzői.
- 9. A családi napköziben folyó nevelés 3 óra (ea.)
 - A szeretetteljes, elfogadó légkör megteremtése.
 - Biztonságosan, rugalmasan szervezett élettér.
 - A nevelés alapkérdései.
 - A nehéz helyzetek és konfliktusok kezelése.
- 10. Élelmezés 3 óra (ea.)
 - Az egyes korcsoportok étkeztetése.
 - Étkezéskultúra.
 - A speciális diétát igénylő gyermek ellátása.
- 11. Együttműködés a szülőkkel 3 óra (ea.)
 - Kapcsolatfelvétel a jelentkezésnél.
 - Kapcsolattartás a gyermek családi napközibe járása során.
- 12. Kommunikáció 3 óra (ea.)

- A közvetlen emberi kommunikáció főbb jellemzői.
- Speciális kommunikációs helyzetek a családi napköziben.

13. A családi napközi működtetéséhez igénybe vehető helyi kapcsolatrendszerek 3 óra (ea.)

14. Szabadon felhasználható órakeret 4 óra (ea. vagy konzultáció)

III. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

1. Az írásbeli dolgozat választható témái

- Eszköz-, játék- és bútorkészlet megtervezése.
- A gyermekek napirendjének, tevékenységének szervezése.
- Települési „erőforrástérkép” készítése (mely személyekkel, szervezetekkel lesz várhatóan kapcsolata; milyen szolgáltatásokat tud majd a közelben igénybe venni; hogyan képzeleli kapcsolatainak kiépítését, működését, fejlesztését).

– A családi napközi létesítésével kapcsolatos menedzsment (igények felmérése, a szolgáltatás egyéni arculatának kialakítása az igények és a szakmai korlátok figyelembevételével, az ellátás reklámozása).

– Az ellátást nyújtók és az ellátást igénybe vevők kapcsolata (együttműködés, kompetenciahatárok).

2. Az írásbeli dolgozat terjedelme

- 6–8 gépelt oldal.

3. Szóbeli vizsga

- az írásbeli dolgozat megvédése,
- záróbeszélgetés (egyéni vagy csoportos).

5. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez

A házi gyermekfelügyeletet biztosító személyek részére szervezett tanfolyam részletes tematikája

I. A tanfolyam célja

A tanfolyam célja, hogy a résztvevők

- felkészüljenek a házi gyermekfelügyelettel kapcsolatos feladatok ellátására,
- megszerezzék a gyermekek ellátásához, gondozásához, neveléséhez szükséges ismereteket,

– megismerjék a szolgáltatással kapcsolatos elvárásokat,

– megismerjék a tevékenységükkel kapcsolatos alapvető jogszabályi rendelkezéseket.

II. A tanfolyam tematikája

1. A házi gyermekfelügyelet helye és funkciója a gyermekek napközbeni ellátásának rendszerében 2 óra (ea.)

2. A házi gyermekfelügyelet működtetésének emberi tényezői 2 óra (ea.)

- A gondozó személyével, viselkedésével kapcsolatos elvárások.
- Kapcsolatok kezelése, etikai követelmények.

3. A gyermek biztonsága, a balesetvédelem kérdései a házi gyermekfelügyeletben 2 óra (ea.)

4. A gyermek egészsége 2 óra (ea.)
 - A gyermek és környezetének higiénéje.
 - A gyermek esetleges speciális egészségügyi szükségletei.
 5. A fejlődés és a tanulási folyamat jellemzői, egyes életkorok sajátosságai (14 éves korig) 3 óra (ea.)
 - Csecsemőkor.
 - Iskoláskor előtt.
 - Kisiskolás kor.
 - 10–14 éves kor.
 6. Gondozási-ápolási ismeretek 3 óra (ea.)
 - Egészséges gyermek gondozása, ápolása.
 - Beteg gyermek gondozása, ápolása.
 - Fogyatókkal élő gyermek gondozása, ápolása.
 7. A játék 4 óra (ea.)
 - A játék feltételeinek a megteremtése.
 - A gondozó részvétele a játékban.
 - Beteg gyermekek számára szervezhető játékok.
 8. Élelmezés 2 óra (ea.)
 - Az egyes korcsoportok étkeztetése.
 - Étkezéskultúra.
 - A speciális diétát igénylő gyermek ellátása.
 9. Együttműködés a szülőkkel 2 óra (ea.)
 - A család jogai és kötelezettségei.
 - A gondozó jogai és kötelezettségei.
 10. Kommunikáció 2 óra (ea.)
 11. Szabadon felhasználható órakeret 2 óra (ea. vagy konzultáció)
- III. Az ismeretek ellenőrzési rendszere*
- Egyéni vagy csoportos összegző beszélgetés.

6. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez

Az örökbefogadás előtti tanácsadás szakmai irányelvei

I. A tanácsadás célja

A tanácsadás célja, hogy

- a) az örökbe fogadni szándékozó szülő
 - aa) megismerje azokat a nehézségeket, amelyekkel a személyisége, motivációi, családstruktúrája alapján az örökbefogadás során várhatóan szembesülni fog,
 - ab) felmérje, hogy a családjában, környezetében feltehetően milyen konfliktusokat fog okozni a gyermek odakerülése, és hogy ezeket miként lehet kezelni, illetőleg probléma esetén kihez lehet fordulni;
- b) a tanácsadást végző szakember
 - ba) megismerje az örökbe fogadni szándékozó motivációit, valamint jelenlegi és virtuális családstruktúráját,

bb) megalapozott döntést tudjon hozni arról, hogy alkalmas-e az örökbe fogadni szándékozó szülő az örökbefogadásra.

II. A tanácsadás szakmai irányelvei

A tanácsadást végző szakember a következő témaköröket beszéli meg az örökbe fogadni szándékozó szülővel, és ennek alapján készíti el az örökbe fogadni szándékozó szülő alkalmasságára vonatkozó megállapításait:

1. Motiváció

– Az örökbe fogadni szándékozók hogyan jutottak el a döntésig, hogy gyermeket fogadnak örökbe?

– A családban ki gondolt az örökbefogadásra először?

– Ki nem értett egyet a családban az örökbefogadással?

– A családban kinek milyen fenntartásai voltak/vannak az örökbefogadással kapcsolatban?

2. Jelenlegi családstruktúra

– Milyen az örökbe fogadni szándékozó család tagjainak egymáshoz való viszonya?

– Milyen együttműködési formák élnek az örökbe fogadni szándékozó családban?

3. Virtuális családstruktúra

– Milyen változások várhatóak a jövőben az örökbe fogadni szándékozó család életében?

– Hogyan oldana meg bizonyos helyzeteket, konfliktusokat az örökbe fogadni szándékozó család?

7. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez

Az örökbefogadói tanfolyam részletes tematikája

I. A tanfolyam célja

A tanfolyam célja, hogy a résztvevők

- felkészüljenek az örökbefogadásra,
- megismerjék az örökbefogadás jogi és társadalmi hátterét,
- szembesüljenek azokkal a tipikus nehézségekkel, melyek az örökbefogadási eljárás és az örökbe fogadott gyermek nevelése során felmerülhetnek,
- elsajátítsák a konfliktusok kezelésének és az örökbefogadással együtt járó feszültségek kezelésének módjait.

II. A tanfolyam tematikája

1. Az örökbefogadás rendszere Magyarországon 1 óra (ea.)

- Titkos és nyílt örökbefogadás.
- Külföldre történő örökbefogadás.
- Az örökbeadhatóság, örökbeadhatóvá nyilvánítás feltételei.
- Az örökbefogadás megvalósulásának jogi háttere.
- Az örökbefogadás jogkövetkezményei.

2. Mitől sikeres/nehéz egy örökbefogadás? 2 óra (ea. + irányított beszélgetés)

- Az örökbefogadásra való alkalmasság összetevői.

- Melyek az örökbefogadásra alkalmatlan élethelyzetek?
- Mi segítheti elő/nehezítheti meg az örökbefogadás sikerességét?
- A titok szerepe az örökbefogadásban.
- Hogyan mondjuk el a gyerekeknek?
- Ki tudhat arról, hogy örökbe fogadtuk a gyermekünket?
- A szűkebb-tágabb környezet hozzáállása.

3. Az örökbe fogadható gyermekek nevelésének speciális nehézségei 3 óra (ea. + irányított beszélgetés)

- Hol élnek az örökbe fogadható gyermekek?
- Milyen hatással lehet az intézeti nevelkedés a gyerekekre?
- Hogyan lehet kezelni a gyermek eddig átélt negatív élményeit?
- Az örökbefogadás vállalásának nehézségei.
- Együttélés a „mással”.
- Örökbe fogadott gyermekek a különböző közösségekben.
- Életkori szükségletek.
- Fogyatékkal élő örökbe fogadott gyermekek.

4. Konfliktus és konfliktuskezelés 3 óra (ea. + irányított beszélgetés)

– Az örökbe fogadni szándékozókat érő negatív hatások (gyermekvállalási próbálkozások, sikertelen kezelések, erőfeszítések az örökbefogadásra, családi-társadalmi elvárások, önbizalomvesztés, elbizonytalanodás, szorongás, feszültségek).

- Az örökbefogadással együtt járó nehézségek okozta feszültség.
- Tipikus konfliktushelyzetek az örökbe fogadott gyermek nevelése során.
- Hatékony konfliktuskezelés, feszültségoldás.

– Kihez lehet fordulni a családban, illetőleg a szűkebb-tágabb környezetben felmerülő problémák esetén?

5. Egymásra találás 2 óra (ea. + irányított beszélgetés)

- Mi dönti el, hogy melyik gyermekhez melyik szülőt találják alkalmasnak?
- A gyermekkel való első találkozás élménye.
- Az örökbe fogadni szándékozó döntését befolyásoló tényezők.
- Lehet-e nemet mondani egy gyermekre?
- A barátkozás jelentősége, folyamata.
- Sikeres és sikertelen „barátkozások”.
- A gyermek beilleszkedésének segítése.

6. A családi kapcsolatok jelentősége a gyermek életében 3 óra (ea. + irányított beszélgetés)

- A gyermek azonosságtudata, kultúrája, önbecsülése és a család.
- Az állandóság jelentősége a gyermek életében.
- Az állandóság-érzet biztosításának eszközei.
- Életre szóló kapcsolatok kialakítása.

7. A kötődés szerepe a gyermek életében 3 óra (ea. + irányított beszélgetés)

- A gyermek fejlődésének alapfeltételei.

- A mély és tartós kötődés fogalma, jelentősége.
- Hogyan hat a gyermek fejlődésére az, ha örökbefogadó szülőhöz kerül?
- Mi az örökbefogadó szülő feladata a kötődés kialakításában?

8. A veszteség a gyermek életében 3 óra (ea. + irányított beszélgetés)

- A saját, vér szerinti családjukban nem nevelkedhető gyermekek által átélt veszteségek típusai.
- Az örökbefogadó szülőhöz kerülés hatása a veszteségélményre.
- A veszteség feldolgozásának módjai, az örökbefogadó szülő szerepe a veszteség feldolgozásában.
- Az örökbefogadó szülő saját veszteségélménye és annak feldolgozása a gyermek szempontjából.

III. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

- Ismereteket összegző beszélgetés 1 óra

8. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez²⁸

A Központi Oktatási Program (KOP) alapján történő nevelőszülő képzés témakörei, óraszámai, valamint elméleti és gyakorlati óraszámainak aránya

1. Oktatók óraszámjai

	A	B	C	D	E	F
1	A gondozási és nevelési tevékenységhez szükséges alapvető szakmai ismeretek	Szociálisan hatékony attitűd (orientációs tréning)	Gyermekvédelmi intervenció (szociális érzékenyítés)	Nevelőszülői tevékenység	Esetmegbeszélés	Összefüggő gyakorlat
2	38		30	46		
3		54			30	42

2. A képzésben részt vevők óraszámjai

	A	B	C	D	E	F
1	A gondozási és nevelési tevékenységhez szükséges alapvető szakmai ismeretek	Szociálisan hatékony attitűd (orientációs tréning)	Gyermekvédelmi intervenció (szociális érzékenyítés)	Nevelőszülői tevékenység	Esetmegbeszélés	Összefüggő gyakorlat
2	34		26	38		
3	4	54	4	8	30	42

9. számú melléklet a 29/2003. (V. 20.) ESZCSM rendelethez²⁹

A Központi Oktatási Program (KOP) keretében szervezett nevelőszülő képzés tanúsítványa

(A KOP-képzésért felelős szerv neve, székhelye, postacíme, telefon és e-mail elérhetősége)

Sorszám:

TANÚSÍTVÁNY

Név:

Születési név:

Születési hely:

Születési idő: év hó nap

Anyja születési neve:

tanulmányait és vizsgakötelezettségét az alábbi KOP-képzést és vizsgáztatást végző szervezetnél

szervezet neve:

székhelye:

postacíme:

teljesítette.

A záróvizsga eredménye:

Ez a tanúsítvány a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 54. § (1) bekezdés f) pont fb) alpont 2. pontja szerinti, a nevelőszülők számára szervezett Központi Oktatási Program eredményes elvégzését igazolja.

A képzettség megnevezése: képesített nevelőszülő

Kelt, év, hó, nap.

.....
vizgabizottság elnöke

.....
képző szervezet

P. H.

.....
KOP-képzésért felelős szerv

P. H.

¹ Az 1. § a 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 32. § a) pontja, a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 25. § a) pontja szerint módosított szöveg.

² A 2. § (1) bekezdése a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 9. §-ával megállapított szöveg.

³ A 2. § (2) bekezdése a 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 6. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴ A 2. § (2) bekezdés b) pontja a 21/2016. (VIII. 24.) EMMI rendelet 8. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁵ A 2. § (2a) bekezdését a 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 6. § (2) bekezdése iktatta be.

⁶ A 2. § (3) bekezdése a 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 8. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁷ A 3. § (3) bekezdése a 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 7. §-ával megállapított, a 21/2016. (VIII. 24.) EMMI rendelet 8. § b) pontja szerint módosított szöveg.

⁸ A 3. § (4) bekezdése a 21/2016. (VIII. 24.) EMMI rendelet 7. §-ával megállapított szöveg.

⁹ A 4. § (1) bekezdése a 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 33. § a) pontja, a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 25. § c) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰ A 4. § (2) bekezdése a 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 32. § c) pontja, a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 25. § d) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹ Az 5. § (1) bekezdése a 19/2014. (III. 13.) EMMI rendelet 48. §-a szerint módosított szöveg.

¹² A 6. § (3) bekezdése a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 22. §-ával megállapított szöveg.

[13](#) A 6. § (4) bekezdése a 39/2015. (VIII. 28.) EMMI rendelet 8. § b) pontja szerint módosított szöveg.

[14](#) A 8. §-t és az azt megelőző alcímet a 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 33. § b) pontja hatályon kívül helyezte. Újonnan a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 23. §-a iktatta be.

[15](#) A 8/A. §-t megelőző alcímet a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 10. §-a iktatta be.

[16](#) A 8/A. §-t a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 10. §-a iktatta be.

[17](#) A 8/B. §-t a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 10. §-a iktatta be.

[18](#) A 8/C. §-t a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 10. §-a iktatta be.

[19](#) A 8/D. §-t a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 10. §-a iktatta be.

[20](#) A 8/E. §-t a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 10. §-a iktatta be.

[21](#) A 8/F. §-t a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 10. §-a iktatta be.

[22](#) A 13. (2) bekezdése a 28/2010. (XII. 30.) NEFMI rendelet 27. §-a szerint módosított szöveg.

[23](#) A 13. § (3) bekezdése a 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 38. §-ával megállapított szöveg.

[24](#) A 13. § (4) bekezdését a 26/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 39. §-a hatályon kívül helyezte.

[25](#) A 15. § (5) bekezdését a 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 30. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 26. §-a.

[26](#) Az 1. számú melléklet a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 24. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[27](#) A 3. számú mellékletet a 83/2013. (XII. 29.) EMMI rendelet 33. § c) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 6/2015. (I. 28.) EMMI rendelet 24. § (2) bekezdése iktatta be.

[28](#) A 8. mellékletet a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 11. § a) pontja iktatta be.

[29](#) A 9. mellékletet a 48/2015. (X. 28.) EMMI rendelet 11. § b) pontja iktatta be.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

A Nemzeti Jogszabálytárban elérhető szövegek tekintetében a Közlönykiadó minden jogot fenntart!